

AAN De minister van Veiligheid & Justitie

Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

DATUM 20 januari 2014

ONS KENMERK z2013-00842

CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN 30 oktober 2013

UW KENMERK

ONDERWERP Wetgevingsadvies - wetsvoorstel
vereenvoudiging en digitalisering procedures
burgerlijk recht en bestuursrecht

Geachte ,

Bij brief van 30 oktober 2013 heeft u het College bescherming persoonsgegevens (CBP) op grond van het bepaalde in artikel 51, tweede lid van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) gevraagd te adviseren op het *wetsvoorstel vereenvoudiging en digitalisering procedures in burgerlijk recht en bestuursrecht* (hierna: wetsvoorstel).

Het wetsvoorstel was ter consultatie opengesteld via internet van 24 oktober 2013 tot 20 december 2013. Het CBP heeft hierover op 6 november 2013 op ambtelijk niveau telefonisch contact gehad met het ministerie van Veiligheid en Justitie. In dit telefoongesprek is afgesteld dat het CBP uiterlijk medio januari 2014 zijn wetgevingsadvies zal toezenden. Op 6 januari 2014 heeft het CBP begrepen dat er geen voor het CBP relevante wijzigingen naar aanleiding van de internetconsultatie zullen worden doorgevoerd in het wetsvoorstel. Het CBP adviseert derhalve op het wetsvoorstel zoals dat op 30 oktober 2013 aan het CBP is voorgelegd.

Achtergrond

Het thans voorliggende wetsvoorstel legt de wettelijke basis voor het nog bij of krachtens AmvB's te regelen webportaal: "Mijn Zaken" (als onderdeel van www.rechtspraak.nl). Er zal een webportaal komen ten behoeve van alle rechterlijke instanties.

In de periode van 2002 tot en met 2004 heeft het CBP op verzoek van de Raad voor de Rechtspraak een drietal (z2002-01015, z2003-01627 en z2003-00707) voorlichtingsverzoeken inzake het informatiesysteem "Mijn Zaken" behandeld. Dit informatiesysteem hield kort gezegd in: de publicatie van de roladministratie van de gerechten op een beveiligde website voor de advocatuur. Via "Mijn Zaken" zal het voor het advocatenkantoor mogelijk worden de rol van het eigen arrondissement te raadplegen (en niet de rol van de andere arrondissementen). Met het noodzakelijkheidsvereiste van de artikelen 8 en 11, eerste lid, Wbp wordt zodoende voldoende rekening gehouden. Het CBP kon daarom instemmen met deze tijdelijke versie van het informatiesysteem in afwachting van een definitieve oplossing, waarbij een op maat gesneden toegang tot het systeem zal worden gerealiseerd.

Inhoud wetsvoorstel¹

De vereenvoudiging van het burgerlijk procesrecht en de invoering van termijnen voor partijen en de rechter maakt de procesgang overzichtelijker en meer voorspelbaar. Door de nadruk te leggen op vroegtijdig contact met de rechter en sturing door de rechter, wordt bereikt dat de procedure sneller kan verlopen en ook minder kostbaar is. Dat draagt bij aan de kwaliteit van de rechtspraak. De digitalisering van procedures in het burgerlijk recht en het bestuursrecht maakt het procederen voor veel rechtzoekenden toegankelijker. De rechtspraak wordt hiermee aan de eisen van de tijd aangepast.

Het wetsvoorstel sluit aan op eerdere maatregelen tot verbeteringen van het burgerlijk- en het bestuursprocesrecht.² De Raad voor de Rechtspraak en de Minister van Veiligheid en Justitie zetten verschillende instrumenten in om de voorgenomen veranderingen tot stand te brengen. De Minister van Veiligheid en Justitie draagt zorg voor de totstandkoming van de benodigde wetgeving. De Raad voor de Rechtspraak bereidt een nieuw digitaal systeem voor ten behoeve van de nieuwe rechtsgang. Dat systeem zal bruikbaar moeten zijn voor de rechtspraak, rechtzoekende en zijn vertegenwoordigers.

Dit wetsvoorstel leidt tot vijf wezenlijke veranderingen. Allereerst worden de afzonderlijke dagvaarding en het verzoekschrift in civiele zaken samengevoegd tot één nieuwe procesinleiding, genaamd het verzoekschrift, waarmee de nieuwe vereenvoudigde basisprocedure start. Ten tweede wordt de verplichting tot het betekenen van de huidige dagvaarding opgeheven, waardoor er laagdrempelige mogelijkheden komen voor de eisende partij om haar wederpartij in rechte te betrekken. Ten derde komen er meer wettelijke termijnen voor het verrichten van specifieke processtappen. Ten vierde kan de rechter meer regie voeren op het verloop van de procedure. Tot slot wordt het in het burgerlijk procesrecht net als in het bestuursprocesrecht mogelijk om een procedure digitaal te starten en tijdens de procedure digitaal stukken in te dienen bij de rechter. Met dit wetsvoorstel wordt de digitale weg in beginsel de hoofdweg.

Het wetsvoorstel zal leiden tot aanpassing van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).³

Beoordeling

Voor zover relevant zal hieronder worden ingegaan op de aspecten uit het wetsvoorstel die de Wbp-normen raken.

AmvB's

In de MvT van het wetsvoorstel wordt aangegeven dat een aantal aspecten nader zal worden uitgewerkt middels een algemene maatregel van bestuur.⁴

¹ Zie: Memorie van Toelichting van dit wetsvoorstel.

² Brief van 31 oktober 2011, bijlage bij Kamerstukken I 2011/12, 33 071, nr. 5.

³ MvT, p. 6.

⁴ MvT, zie o.a. p. 6-7, 22, 24, 34, 36, 44, 66-69.

1. Het CBP verzoekt u om deze AmvB te zijner tijd aan het CBP voor advies conform artikel 51 lid 2 Wbp voor te leggen.

Verantwoordelijke

In de MvT⁵ wordt aangegeven dat de Raad voor de Rechtspraak de inrichting van het nieuwe informatiesysteem “Mijn Zaak” op zich zal nemen in zijn procesreglement.

2. Uit de MvT wordt niet duidelijk welke organisatie de verantwoordelijke, in de zin van de Wbp, is voor het informatiesysteem “Mijn Zaak.” Het CBP adviseert om dit expliciet aan te geven in het wetsvoorstel.

Beveiliging

Bij het digitaal starten van een procedure is het vanzelfsprekend van belang dat de identiteit van degene die de procedure start voldoende vaststaat. Hetzelfde geldt voor de indiening van stukken. Voor de digitale verzending wordt daarom – rekening houdend met de huidige stand van de techniek – gebruik gemaakt van DigiD of e-herkenning voor de authenticatie en de (veiligheids-) waarborgen. Burgers maken in beginsel gebruik van DigiD en niet-natuurlijke personen van e-Herkenning. De Rechtspraak sluit hiermee aan bij bestaande overheidsstandaarden voor beveiligd elektronisch verkeer, aldus de MvT.⁶

Voor “system to system” contact zal nog nader worden vastgesteld welk systeem wordt gebruikt. De verweerder (of zijn gemachtigde) kan zijn verweer en bewijsstukken op dezelfde wijze indienen. Ook de verdere stukkenwisseling tussen partijen vindt plaats binnen de digitale omgeving. Als een wijziging in “Mijn Zaak” optreedt doordat een van partijen een stuk heeft geüpload of de rechtbank een bericht heeft geplaatst, krijgen partijen hiervan elektronisch een notificatie. Betrokkenen bij een verzoek kunnen, net als andere bij een procedure betrokken partijen, toegang krijgen tot (een specifiek onderdeel van) “Mijn Zaak.” De Rechtspraak zal ervoor zorgdragen dat persoonsgegevens die in het digitale systeem worden opgenomen naar behoren worden afgeschermd, zodat niet meer toegang wordt gegeven dan in het kader van de procedure noodzakelijk is. De Rechtspraak creëert daarnaast afzonderlijke voorzieningen voor zaken waarin een partij terecht verzoekt om geheimhouding van een specifiek stuk.⁷

Het wetsvoorstel neemt belemmeringen voor digitaal procederen in de Rv en Awb weg en is zoveel mogelijk techniekneutraal geformuleerd. Dat voorkomt dat technische ontwikkelingen in de toekomst dwingen tot een volgende wetswijziging. Meer technische en gedetailleerde voorschriften zullen in een AmvB worden opgenomen. In de AmvB zal bijvoorbeeld worden aangegeven welk STORK-niveau⁸ vereist is voor de beveiliging van de digitale communicatie.⁹

⁵ Onder andere op p. 17 van de MvT.

⁶ MvT, p. 20.

⁷ MvT p. 20, 65.

⁸ Hiermee wordt het beveiligingsniveau van het nieuwe authenticatiemiddel bedoeld.

⁹ MvT, p. 22.

3. Het CBP adviseert om, bijvoorbeeld in de MvT, aandacht te besteden aan het periodiek evalueren van de beveiliging van het systeem, zodat gegarandeerd kan worden dat de getroffen maatregelen afdoende rekening houden met de stand van de techniek om te zorgen voor een passend beveiligingsniveau (artikel 13 Wbp), omdat in het informatiesysteem gevoelige persoonsgegevens opgenomen zullen worden.

Digitale beeld- en geluidsopnamen

In artikelen 8:36e en 8:36f Awb en 77f en 77q Rv is bepaald dat beeld- en geluidsopnamen gemaakt kunnen worden van een zitting en eventueel als vervanging van de schriftelijke versie kunnen dienen. Voorts is bepaald dat bij of krachtens AmvB nadere regels kunnen worden gesteld over de toepassing van beeld- en geluidsopnamen.¹⁰

4. Het CBP ziet deze AmvB met interesse tegemoet en adviseert om in deze AmvB in elk geval aandacht te besteden aan de informatieplicht/kenbaarheidsvereiste (artikel 33 en 34 Wbp) richting de diverse partijen (zoals: professionele en niet-professionele procesdeelnemers).

Overige opmerking

5. Het conceptwetsvoorstel digitale processtukken ligt nu voor advies bij het CBP. Dit wetsvoorstel faciliteert en kanaliseert de 'digitalisering' van het strafproces. Dit wetsvoorstel hangt nauw samen met de digitalisering van het burgerlijk recht en bestuursrecht. Het CBP adviseert daarom om in te gaan op de samenhang (en verschillen?) tussen beide wetsvoorstellen in de MvT.

Conclusie

Het CBP adviseert u aan het vorenstaande op passende wijze aandacht te schenken.

Hoogachtend,
Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,

Mr. W.B.M. Tomesen
Lid van het College

¹⁰ MvT, p. 36, 44, 68-69.